

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta
Agencija za odgoj i obrazovanje
Hrvatsko društvo klasičnih filologa
Institut Latina & Graeca

ZAPORKA NATJECATELJA:

--	--	--	--	--	--

DRŽAVNO NATJECANJE IZ LATINSKOG I GRČKOG JEZIKA

u kategoriji

LATINSKI JEZIK

za

STRUKOVNE ŠKOLE

Ostvareni i maksimalni broj bodova:

I. Prijevod:

	15
--	----

II. Gramatika:

	17
--	----

III. Stručni vokabular i civilizacija:

	18
--	----

Ukupni broj bodova:

	50
--	----

Članovi državnog povjerenstva:

1. _____
2. _____
3. _____

**I. gimnazija, Split
5. svibnja 2022.**

I. PRIJEVOD

Prevedi tekst uz pomoć rječnika i komentara.

Cornelii Celsi *De vulneribus curandis*

Vulnera maxime per tela¹ inferuntur²; sunt etiam ea³, quae morsu fiunt hominis aut canis, nonnunquam ferarum aut serpentium. Omnis fere morsus habet quoddam virus: itaque si vehemens⁴ vulnus est, cucurbitula⁵ admovenda⁶ est; si levius, emplastrum⁷ iniciendum est. Quidam medici post rabiosi canis morsum in balneum mittunt aegrotum ut ibi desudet, atque ulcere⁸ aperto, quo⁹ magis ex eo virus destillet.

Komentar:

¹**per tela** oružjem

²**infero, inferre, intuli, illatum** zadati

³**sunt...ea** ima takvih

⁴**vehemens, -ntis** težak

⁵**cucurbitula, -ae**, f. kupica (čašica) za puštanje krvi

⁶**admoveo, 2. admovi, admotum** upotrijebiti

⁷**emplastrum, -i, n.** zavoj

⁸**ulcus, -eris, n.** rana

⁹**quo** da što

II. GRAMATIKA

Odaberi jedan točan odgovor tako da zaokružiš slovo ispred točnog odgovora.

1. Oblik **vulnera** u tekstu je:

- a) nominativ jednine
- b) nominativ množine
- c) ablativ jednine
- d) akuzativ množine

	max 1
--	--------------

2. Kada se sintagma **vulnera inferuntur** prebaci u perfekt, ispravan oblik glagola glasi:

- a) **illata sunt**
- b) **illatae erant**
- c) **illati sunt**
- d) **illatae sunt**

	max 1
--	--------------

3. Oblik odnosne zamjenice **quae** u tekstu je u:

- a) akuzativu plurala
- b) nominativu singulara
- c) genitivu singulara
- d) nominativu plurala

	max 1
--	--------------

4. Izbaci uljeza:

- a) **habebat**
- b) **habuerat**
- c) **habebit**
- d) **habuit**

	max 1
--	--------------

5. Sintagma iz teksta **omnis morsus** u suprotnom broju glasi:

- a) **omnibus morsibus**
- b) **omnes morsus**
- c) **omnium morsuum**
- d) **omni morsui**

	max 1
--	--------------

6. Oblik **virus** u tekstu je u:

- a) nominativu
- b) genitivu
- c) akuzativu
- d) ablativu

	max 1
--	--------------

7. Sintagma **vehemens vulnus** u suprotnom broju glasi:

- a) **vehementia vulnera**
- b) **vehementi vulnere**
- c) **vehementibus vulneribus**
- d) **vehementium vulnerum**

	max 1
--	--------------

8. Zamjenica **quidam** u genitivu singulara glasi:

- a) **quodam**
- b) **cuidam**
- c) **cuiusdam**
- d) **quosdam**

	max 1
--	--------------

9. Oblik **admovenda** je:

- a) particip prezenta aktivnog
- b) gerund
- c) gerundiv
- d) particip futura aktivnog

	max 1
--	--------------

10. Konstrukcija **emplastrum iniciendum est** je:

- a) perifrastična konjugacija aktivna
- b) ablativ apsolutni
- c) akuzativ s infinitivom
- d) perifrastična konjugacija pasivna

	max 1
--	--------------

11. Vršitelj radnje perifrastične konjugacije pasivne uvijek je:

- a) u nominativu
- b) u dativu
- c) u ablativu
- d) u genitivu

	max 1
--	--------------

12. Obliku **levius** iz teksta dodaj pozitiv i superlativ.

- a) **levis, levissimus**
- b) **leve, levissimum**
- c) **leviter, levissime**
- d) **leviter, levissimus**

	max 1
--	--------------

13. Prijedlog **post** u tekstu odnosi se na imenicu:

- a) **rabiosi**
- b) **morsum**
- c) **canis**
- d) **medici**

	max 1
--	--------------

14. Prijedlog **in** s akuzativom odgovara na pitanje:

- a) **kuda**
- b) **gdje**
- c) **kamo**
- d) **odakle**

	max 1
--	--------------

15. Oblik **mittunt** u konjunktivu pluskvamperfekta pasivnog glasi:

- a) **missi sint**
- b) **missi essent**
- c) **missi erant**
- d) **missi erunt**

	max 1
--	--------------

16. Oblik **destillet** je 3. lice singulara:

- a) **futura 1. aktivnog**
- b) **indikativa prezenta aktivnog**
- c) **konjunktiva prezenta aktivnog**
- d) **konjunktiva imperfekta aktivnog**

	max 1
--	--------------

17. Oblik **desudet** iz teksta prebaci u perfekt aktivni zadržavši isto lice i način:

- a) **desudaverit**
- b) **desudaverat**
- c) **desudavit**
- d) **desudaverunt**

	max 1
--	--------------

	max 17
--	---------------

III. STRUČNI VOKABULAR I CIVILIZACIJA

Uputa: odaberi jedan točan odgovor od ponuđenih.

1. Injekcija (iniectio) ne može biti:

- a) **subcutanea**
- b) **intramuscularis**
- c) **dentalis**
- d) **intravenosa**

	max 1
--	--------------

2. Koji naziv ne pripada u medicinsku terminologiju?

- a) **fractura**
- b) **tinctura**
- c) **scriptura**
- d) **ruptura**

	max 1
--	--------------

3. Koja od navedenih riječi NE označava upalu?

- a) **anaemia**
- b) **arthritis**
- c) **pneumonia**
- d) **rhinitis**

	max 1
--	--------------

4. Uz imenicu **cavum** dolazi pridjev:

- a) **abdominale**
- b) **molare**
- c) **simplex**
- d) **capillare**

	max 1
--	-------

5. Zaokruži TOČNO ili NETOČNO.

- a) Kratica **ad us. prop.** znači *za vlastitu uporabu* T / N
- b) Kratica **comp.** znači *sastavljen* T / N
- c) Kratica **fus.** znači *ispran* T / N
- d) Kratica **sec.** znači: *razrezan* T / N

	max 1
--	-------

6. Dopuni izreku: **Tempus** _____ **sanat.**

- a) **homines**
- b) **fracturas**
- c) **dolores**
- d) **vulnera**

	max 1
--	-------

7. Dopuni izreku: **Quod licet Iovi, non licet** _____.

- a) **ovi**
- b) **bovi**
- c) **muri**
- d) **avi**

	max 1
--	-------

8. Koje od navedenih božanstava se osobito bavilo medicinom?

- a) Jupiter
- b) Merkurije
- c) Apolon
- d) Artemida

	max 1
--	-------

9. U tetrarhiji, državnom uređenju koje je uveo Dioklecijan, državom su vladali:

- a) dva cara i dva konzula
- b) četiri cezara
- c) jedan august i tri cezara
- d) dva augusta i dva cezara

	max 1
--	--------------

10. Djelo „**Ars amatoria**“ („Ljubavno umijeće“) spjevao je rimski pjesnik:

- a) Ovidije
- b) Vergilije
- c) Horacije
- d) Terencije

	max 1
--	--------------

11. Zaokruži TOČNO ili NETOČNO.

- a) U latinskom jeziku NE postoji „vi“ iz poštovanja. T / N
- b) Najviša magistratura u rimskoj republici bio je konzulat . T / N
- c) U prvom trijumviratu bili su Cezar, Oktavijan i Kras. T / N
- d) Posljednji rimski car bio je Marko Antonije. T / N

	max 4
--	--------------

12. Prvo i posljednje slovo grčkog alfabeta su:

- a) alpha i beta
- b) delta i omicron
- c) alpha i omega
- d) phi i psi

	max 1
--	--------------

	max 18
--	---------------

RJEŠENJA

I. PRIJEVOD

Vulnera maxime per tela inferuntur;	Rane se ponajviše zadaju (bivaju / su zadane) oružjem;	1
sunt etiam ea, quae morsu fiunt	ima i takvih koje nastaju ugrizom	1
hominis aut canis,	čovjeka ili psa,	1
nonnunquam ferarum aut serpentium.	katkad zvijeri ili zmija.	1
Omnis fere morsus	Gotovo svaki ugriz	1
habet quoddam virus:	ima neki otrov:	1
itaque si vehemens vulnus est,	stoga, ako je rana teška,	1
cucurbitula admovenda est;	treba upotrijebiti kupicu za puštanje krvi;	1
si levius,	ako je lakša,	1
emplastrum iniciendum est.	treba staviti zavoj.	1
Quidam medici post rabiosi canis morsum	Neki liječnici poslije ugriza bijesnog psa	1
in balneum mittunt aegrotum	šalju bolesnika u kupaonicu	1
ut ibi desudet,	da se ondje oznoji,	1
atque ulcere aperto,	i to s otvorenom ranom, (otvorivši ranu)	1
quo magis ex eo virus destillet.	da što više iz nje iskapa (kapa) otrov.	1

Prijevod: 15

II. GRAMATIKA

1. b) nominativ množine; 2. a) **illata sunt**; 3. d) nominativu plurala; 3
4. c) **habebit**; 5. b) **omnes morsus**; 6. c) akuzativu; 3
7. a) **vehementia vulnera**; 8. c) **cuiusdam**; 9. c) gerundiv; 3
10. d) perifrastična konjugacija pasivna; 11. b) u dativu; 2
12. b) **leve, levissimum**; 13. b) **morsum**; 14. c) kamo; 3
15. b) **missi essent**; 16. c) konjunktiva prezenta aktivnog; 17. a) **desudaverit** 3

Gramatika: 17

III. STRUČNI VOKABULAR I CIVILIZACIJA

1. c) **dentalis**; 2. c) **scriptura**; 3. a) **anaemia**; 4. a) **abdominale**; 4
5. a) T; b) T; c) N; d) N; 4
6. d) **vulnera**; 7. b) **bovi**; 8. c) Apolon; 3
9. d) dva augusta i dva cezara; 10. a) Ovidije; 2
11. a) T; b) T; c) N; d) N; 12. c) alpha i omega 5

Stručni vokabular i civilizacija: 18